

BIURO
RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH

Warszawa,

2020-08-20

Zespół Prawa Karnego

II.519.849.2020.SK

P a n
Szymon SYREK syn Mariana
Areszt Śledczy
ul. Kaszubska 28
70-226 SZCZECIN

Szanowny Panie

W nawiązaniu do Pana korespondencji i zawartego w niej wniosku o pomoc i interwencję Rzecznika Praw Obywatelskich między innymi wobec sygnalizowanych przez Pana postępowań karnych, działając z upoważnienia Rzecznika Praw Obywatelskich, uprzejmie zawiadamiam Pana, że po uważnym przeanalizowaniu jej treści oraz udostępnionych nam materiałów, a w tym krytykowanego przez Pana postanowienia Sądu Rejonowego Szczecin – Centrum w Szczecinie z dnia 25 października 2019 roku o sygnaturze **IV Kp 264/19**, którym utrzymano w mocy zaskarżone postanowienie prokuratora o umorzeniu dochodzenia **PR 1 Ds. 3478.2017**, w Zespole Prawa Karnego Biura RPO zainicjowano przedsięwzięcia wyjaśniające w tej materii.

Mianowicie, w oparciu o przepis art. 12 pkt 2 ustawy o *Rzeczniku Praw Obywatelskich*, wystąpiliśmy do Prokuratora Okręgowego w Szczecinie o zbadanie tam - w trybie zwierzchniego nadzoru służbowego - sygnalizowanej przez Pana sprawy karnej **PR 1 Ds. 3478.2017** Prokuratury Rejonowej Szczecin – Śródmieście w Szczecinie, pod kątem oceny kompletności zgromadzonego w tym postępowaniu materiału dowodowego, jak też zasadności i prawidłowości działań śledczych oraz końcowej decyzji procesowej.

Zasadniczym argumentem przemawiającym za dokonaniem kompleksowego badania tej sprawy karnej we właściwej Prokuraturze Okręgowej było to, iż ewentualne ujawnienie lub stwierdzenie braków dowodowych, bądź wad postępowania przygotowawczego, podczas analizy materiałów w Prokuraturze Okręgowej, potencjalnie determinować może

odmienną od dotychczasowej ocenę prawnokarną badanych zdarzeń i w konsekwencji stosowną, a także szybką - niezwłoczną reakcją procesową przewidzianą przepisami art. 327 § 3 Kodeksu postępowania karnego (w dalszej części tekstu użyto też skrótu k.p.k.) i art. 327 § 1 k.p.k., które to decyzje pozostają poza kompetencjami Rzecznika Praw Obywatelskich, bowiem należą do wyłącznych, suwerennych i autonomicznych rozstrzygnięć Prokuratury.

W tym miejscu pragnę uprzejmie wyjaśnić Panu, że w odniesieniu do spraw karnych jedynym, zasadniczym nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia prawomocnego **orzeczenia sądu kończącego postępowanie**, który w ściśle określonych prawem sytuacjach przysługuje Rzecznikowi Praw Obywatelskich jest instytucja kasacji. Innymi słowy spowodowanie wzruszenia w tej sprawie karnej końcowego, merytorycznego postanowienia szczecińskiego Sądu Rejonowego o sygnaturze **IV Kp 264/19** przez Rzecznika Praw Obywatelskich mogłoby nastąpić poprzez wniesienie kasacji. Niemniej, jak wynika z dokonanej przez nas analizy, w niniejszym przypadku **prawnie ewidentnie nie jest możliwe sformułowanie oraz wniesienie kasacji**, gdyż zgodnie z aktualnym stanem prawnym oraz utrwalonym już orzecznictwem Sądu Najwyższego od tego rodzaju orzeczeń wydawanych w sprawie, która nie przekształciła się w postępowanie prowadzone przeciwko określonej osobie, tak jak to ma miejsce w niniejszym przypadku – kasacja **w ogóle nie przysługuje i jest niedopuszczalna** nawet przy zaistnieniu uchybień wymienionych w art. 439 k.p.k. (tę niezwykle istotną prawnie kwestię jednoznacznie i definitywnie rozstrzygnęła uchwała poszerzonego składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 29 listopada 2016 roku o sygnaturze **I KZP 6/16**, a wcześniej między innymi poruszało ją już postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 listopada 2006 r. – sygn. **II KK 83/06**).

W tej sytuacji skorzystano jeszcze właśnie z możliwości zwierzchniego zbadania sprawy w nadrzędnej Prokuraturze.

Nadto całkowicie odrębnym wystąpieniem, w oparciu o przepis art. 13 ust. 3 oraz art. 17 ust. 1 pkt 3 ustawy o Rzeczniku Praw Obywatelskich, zwrócono się do Prokuratora Rejonowego Szczecin – Śródmieście w Szczecinie o pisemne zaprezentowanie Rzecznikowi Praw Obywatelskich wyjaśnień i informacji o sprawach **PR 1 Ds. 307.2019 i PR 1 Ds. 5678.2019**.

Pragnę zapewnić Pana, iż uzyskane wiadomości z Prokuratury Okręgowej i wskazanej wyżej Prokuratury Rejonowej, analizowane będą pod kątem dalszych możliwych przedsięwzięć Rzecznika Praw Obywatelskich – wynikających z jego ustawowych kompetencji, jak też jawiącej się perspektywy i szansy udzielenia Panu końcowej, merytorycznej odpowiedzi w tym zakresie.

Należy podkreślić, że jeśli chodzi o postępowania dyscyplinarne dotyczące prokuratorów i sędziów, to w myśl obecnie obowiązujących rozwiązań i uregulowań prawnych, Rzecznik Praw Obywatelskich nie uczestniczy w takich postępowaniach, ani też nie ma możliwości prawnej zaskarżenia zapadających orzeczeń w takich postępowaniach.

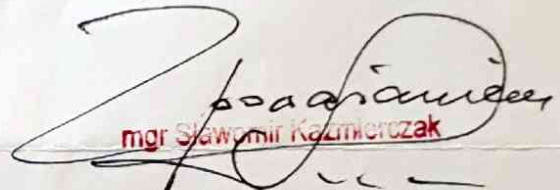
Poza tym uprzejmie wyjaśniam Panu, że Rzecznik Praw Obywatelskich **do czasu prawomocnego zakończenia postępowania** karnego, nie dysponuje instrumentami prawnymi, pozwalającymi na ingerowanie w czynności oraz decyzje procesowe podejmowane w prokuraturach i sądach, w toku prowadzonych przez te organy spraw karnych. Rzecznik nie może podjąć żadnych działań, które nie zostały wymienione w ustawie z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (tekst jednolity Dziennik Ustaw z 2020 roku poz. 627), w tym ingerować w czynności i decyzje podejmowane przez organa prokuratury i sądy w toku prowadzonych przez nie postępowań, ponieważ mogłoby to stanowić naruszenie gwarantowanych ustawowo zasad - niezależności prokuratorów oraz niezawisłości sędziowskiej. Innymi słowy w odniesieniu do spraw karnych, zasadniczo Rzecznik może ocenić, czy doszło do naruszenia prawa dopiero po prawomocnym zakończeniu postępowania karnego, oraz uprzednim ewentualnym wykorzystaniu przez uprawnione osoby - podmioty - przysługujących im możliwości zaskarżenia zapadających w sprawie rozstrzygnięć procesowych. Nie ma natomiast żadnej prawnej możliwości zaskarżenia incydentalnych rozstrzygnięć procesowych, zapadających w toku postępowania, a w tym nawet tych odnoszących się do stosowanych środków zapobiegawczych w postaci tymczasowego aresztowania. Zatem **do chwili prawomocnego zakończenia postępowania karnego**, w oparciu o przepis art. 13 ust. 3 oraz art. 17 ust. 1 pkt 3 cytowanej wyżej ustawy o Rzeczniku, **możliwe jest tylko żądanie** przez Rzecznika przedłożenia mu informacji o aktualnym stanie sprawy prowadzonej w prokuraturze, bądź sądzie, jak też ewentualnych wyjaśnień - odnoszących się do podstawy faktycznej i prawnej wydanych rozstrzygnięć

procesowych. Właśnie z tej możliwości skorzystano w Pana przypadku, kierując wystąpienie do Prokuratora Rejonowego Szczecin – Śródmieście w Szczecinie.

Wyrażam nadzieję i przekonanie, że prezentowane wyżej informacje oraz wyjaśnienia są dla Pana jasne i zrozumiałe, a tym samym usuwają wszelkie nasuwające się wątpliwości w tym zakresie.

Niezależnie od powyższego, mając na uwadze postanowienia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych), w załączeniu przesyłam klauzulę informacyjną, która nie wymaga żadnej odpowiedzi, bowiem stanowi jedynie informację dla każdej osoby, której dane osobowe są w związku ze zgłoszoną sprawą (wnioskiem) przetwarzane w Biurze RPO.

Załączniki: klauzula informacyjna.

mgr Sławomir Kozmierzak
Główny specjalista